

CREATE: Δημιουργικές Συνεργασίες Δημοτικών Σχολείων
με Εικαστικούς Καλλιτέχνες

ΕΝΟΤΗΤΑ

Χρησιμότητα

Χώρα: ΚΥΠΡΟΣ

Πόλη: ΛΕΜΕΣΟΣ

Σχολείο: Α΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΟΤΑΜΟΥ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑΣ
(ΧΡΙΣΤΑΚΕΙΟ)

Τάξη / Ηλικία: Στ΄ τάξη, 11 χρονών

Εκπαιδευτικός: Περσεφόνη Κρασίδου

Εικαστικός Καλλιτέχνης: Σώτια Γιάγκου

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Το σχολείο έχει περίπου 200 μαθητές και βρίσκεται στην καρδιά της τουριστικής περιοχής της Λεμεσού. Οι μαθητές κατάγονται από 25 διαφορετικές χώρες και το γεγονός αυτό εμπλουτίζει τη διαφορετικότητα στο σχολείο, αλλά παράλληλα τονίζει και την ανάγκη για μία εκ νέου γνωριμία των παιδιών με την κυπριακή παράδοση και τέχνη.

Αρκετές από τις οικογένειες των παιδιών του σχολείου μας, έχουν επηρεαστεί από την οικονομική κρίση. Το σχολείο διατηρεί μαγαζάκι με μεταχειρισμένα ρούχα τα οποία προσφέρει δωρεάν σε όποιον έχει ανάγκη. Καλλιεργείται γενικότερα τόσο η ανάπτυξη της κοινωνικής όσο και της οικολογικής συνείδησης των μαθητών. Κατά καιρούς γίνονται παζαράκια και ανταλλαγές με μεταχειρισμένα είδη και κατασκευές για τη στήριξη των παιδιών στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του σχολείου.

Οι μαθητές έχουν εργαστεί με πληθώρα υλικών (ζωγραφική, τρισδιάστατες κατασκευές, τοιχογραφία κ.α.) αλλά καθόλου με υφάσματα. Τα παιδιά είναι ευαισθητοποιημένα σε θέματα οικολογίας, επανάχρησης και ανακύκλωσης. Η περιβαλλοντική εκπαίδευση αποτελεί μέρος του Αναλυτικού Προγράμματος με ξεχωριστό χρόνο στο σχολικό πρόγραμμα για τις Στ' τάξεις.

Παράλληλα, η μόδα είναι ένα θέμα που απασχολεί τα παιδιά στην ηλικία των 11 χρονών.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η ενότητα έχει θέμα την «ΧρησιΜόδα». Διερευνά τη μόδα με την επανάχρηση υλικών και τη σχέση της με τις εικαστικές και λαϊκές τέχνες. Έχει σαν στόχο τη μεταποίηση και επανάχρηση ανακυκλώσιμων υλικών και κυρίως παλιών κατεστραμμένων ρούχων τα οποία δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν πια, για σκοπούς ένδυσης, αλλά και την επανάχρηση σπασμένων κοσμημάτων και αξεσουάρ, παλιών περιοδικών και πλαστικών μπουκαλιών για τη δημιουργία νέας μόδας. Μελετά παράλληλα την παραδοσιακή τέχνη και χρησιμοποιεί στοιχεία της στο σύγχρονο σχέδιο μόδας.

Στην εικαστική αυτή δράση, συμμετέχουν οι δύο έκτες τάξεις του σχολείου. Σε ένα από τα μαθήματα, τα παιδιά προσκαλούν γονείς και εκπαιδευτικούς να εργαστούν μαζί τους. Η ενότητα ολοκληρώνεται με ένα fashion show στο οποίο οι μαθητές και μαθήτριες θα παρουσιάσουν τη δουλειά τους.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές να:

- Συλλέξουν και να μελετήσουν εικόνες/άρθρα αναφορικά με τη μόδα.
- Γνωρίσουν βασικά στοιχεία για την ιστορία της μόδας και τις αλλαγές που επήλθαν μέσα από τους αιώνες.
- Χρησιμοποιήσουν το εικαστικό τους ημερολόγιο για να καταγράψουν δικές τους ιδέες/σκέψεις.
- Γνωρίσουν έργα καλλιτεχνών που ασχολούνται με το σχέδιο μόδας (fashion design).
- Γνωρίσουν την έννοια του πατρόν και τον τρόπο εργασίας στον χώρο της δημιουργίας ενός ρούχου.
- Γνωρίσουν την έννοια της υφής και να τη χρησιμοποιήσουν στην δημιουργία των δικών τους συνθέσεων.
- Σχεδιάσουν ρούχα και κοσμήματα χρησιμοποιώντας μοτίβα από την παραδοσιακή τέχνη
- Χρησιμοποιήσουν ζωγραφική, τύπωμα και υφασματογραφία για τη διακόσμηση παλιών τους ρούχων.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές να:

- Συνεργαστούν μεταξύ τους, με την εκπαιδευτικό, με την καλλιτέχνη και με τους γονείς τους, για να μεταποιήσουν ρούχα και αξεσουάρ για ένα fashion show από παλιά τους ρούχα και ανακυκλώσιμα υλικά.
- Χρησιμοποιήσουν παραδοσιακά μοτίβα, τεχνικές, στολές στη διακόσμηση της δικής τους δημιουργίας.
- Γνωρίσουν και να χρησιμοποιήσουν την τεχνική του τυπώματος στις δημιουργίες τους.
- Μειώσουν την κατανάλωση και τη ρύπανση και να στηρίξουν με τον τρόπο τους, οικογένειες που έχουν ανάγκη στην περίοδο της οικονομικής κρίσης.

ΜΑΘΗΜΑ 1

Γνωριμία με έργα Κυπρίων καλλιτεχνών που χρησιμοποιούν μοτίβα και ιδέες από την κυπριακή λαϊκή τέχνη και παράδοση.

Τα παιδιά εμπνέονται από μοτίβα παραδοσιακής τέχνης (λευκαρίτικα κεντήματα και κοσμήματα, φυθκιώτικα και καλαθοπλεκτική). Παρατηρούν επίσης φωτογραφίες από μοντέλα της Ιωάννας Αχιλλέως, η οποία σπουδάζει μόδα στην Αγγλία και χρησιμοποιεί παραδοσιακά κυπριακά κεντήματα στη δουλειά της.

Ακολούθως δημιουργούν τα δικά τους σχέδια μόδας σε έτοιμες φιγούρες (αντρικά, γυναικεία και παιδικά ανάλογα με τις προτιμήσεις τους) χρησιμοποιώντας στοιχεία από παραδοσιακά μοτίβα που τους έχουν κάνει εντύπωση.

Σχέδια μόδας παιδιών εμπνευσμένα από την κυπριακή παραδοσιακή τέχνη

Τα παιδιά δημιουργούν τα δικά τους σχέδια μόδας χρησιμοποιώντας στοιχεία και μοτίβα που τους αρέσουν, τόσο από την παραδοσιακή κυπριακή τέχνη όσο και από τη δουλειά της φοιτήτριας Ιωάννας Αχιλλέως.

Σχέδια μόδας
παιδιών
εμπνευσμένα από
την κυπριακή
παραδοσιακή τέχνη.

ΜΑΘΗΜΑ 2

Γνωριμία με την καλλιτέχνη και σχεδιάστρια μόδας Σώτια Γιάγκου και τις δημιουργίες της.

Τα παιδιά έχουν ήδη συλλέξει αποκόμματα από υφάσματα, παλιά και σκισμένα ρούχα που δεν μπορούν πλέον να χρησιμοποιηθούν, παλιά κοσμήματα, χάντρες, κουμπιά και πλαστικά μπουκάλια και αγωνιούν να τα αξιοποιήσουν.

Χρησιμοποιώντας υφάσματα και παλιές φανέλες, τα παιδιά δημιουργούν τα δικά τους φουλάρια και κολιέ. Κάποια παιδιά έχουν ήδη ιδέες για πιο απαιτητικές δημιουργίες. Τα διακοσμούν με αποκόμματα από άλλα υφάσματα, χάντρες και κουμπιά.

Δημιουργώντας φουλάρια και κολιέ μεταποιώντας παλιά σκισμένα μπλουζάκια και υπολείμματα από υφάσματα.

Τα παιδιά έχουν συλλέξει παλιά ρούχα που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν πια και κομμάτια από υφάσματα από τοπική βιοτεχνία ενδυμάτων.

Τα υφάσματα αυτά μετατρέπονται με τη βοήθεια της Σώτιας Γιάγκου σε υπέροχα φουλάρια και μοντέρνα κολιέ.

ΜΑΘΗΜΑ 3

Διακόσμηση με τυπώματα και ζωγραφική

Τα παιδιά χρησιμοποιούν τυπώματα και ζωγραφική για να διακοσμήσουν παλιά σακάκια, τζην και μπλουζάκια που έχουν βαρεθεί.

Ρούχα που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν, κόβονται και διακοσμούνται για να μεταποιηθούν σε τσάντες.

Παράλληλα, γίνεται προετοιμασία για να δημιουργηθούν πρώτες ύλες για τα κοσμήματα. Από παλιά περιοδικά δημιουργούν χάρτινες χάντρες. Πλένουν καφούλες από καφέ. Κόβουν γεωμετρικά σχήματα από πλαστικά μπουκάλια νερού. Ταξινομούν τα υλικά που έχουν συλλέξει για να χρησιμοποιηθούν την κατάλληλη στιγμή.

Διακοσμούμε παλιά ρούχα με τυπώματα και ζωγραφική

Τα παιδιά μέσα από τη ζωγραφική και τα τυπώματα διακοσμούν και ανανεώνουν παλιά τους ρούχα.

ΜΑΘΗΜΑ 4

Στο μάθημα αυτό έχουν προσκληθεί οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί να εργαστούν μαζί με τα παιδιά.

Δημιουργούν κυρίως αξεσουάρ με ανακυκλώσιμα υλικά: πλαστικά κομμάτια από μπουκάλια, χαρτομάντηλα, άδειες καφούλες του καφέ, παλιά κοσμήματα και χάρτινες χάντρες από παλιά περιοδικά.

Μια μητέρα δείχνει την τέχνη του πλεξίματος μαρκαμέ. Η καλλιτέχνης καθοδηγεί στην τέχνη του ντεκουπάζ.

Με λίγη φαντασία και πολύ όρεξη δημιουργούν μια πληθώρα αξεσουάρ.

Δημιουργία αξεσουάρ με ανακυκλώσιμα υλικά

Γονείς, εκπαιδευτικοί και παιδιά σμίγουν τις γνώσεις και τη φαντασία τους και δημιουργούν χρησιμοποιώντας πλαστικά μπουκάλια, καφούλες από καφέ, παλιά σπασμένα κοσμήματα, χάρτινες χάντρες από σελίδες περιοδικών και χαρτομάνηλα.

Δημιουργία αξεσουάρ με την τέχνη του ντεκουπάζ και της πλέξης μακραμέ.

Γονείς, εκπαιδευτικοί και παιδιά σμίγουν τις γνώσεις και τη φαντασία τους και δημιουργούν χρησιμοποιώντας πλαστικά μπουκάλια, καφούλες από καφέ, παλιά σπασμένα κοσμήματα, χάρτινες χάντρες από σελίδες περιοδικών και χαρτομάνηλα.

Γονείς, εκπαιδευτικοί και παιδιά εργάζονται όλοι μαζί για τη μεταποίηση ανακυκλώσιμων υλικών σε αξεσουάρ.

Γονείς, εκπαιδευτικοί και παιδιά σμίγουν τις γνώσεις και τη φαντασία τους και δημιουργούν χρησιμοποιώντας πλαστικά μπουκάλια, καφούλες από καφέ, παλιά σπασμένα κοσμήματα, χάρτινες χάντρες από σελίδες περιοδικών και χαρτομάνηλα.

ΜΑΘΗΜΑ 5

Τα παιδιά ολοκληρώνουν τις δημιουργίες τους.

Συνεργάζονται τόσο μεταξύ τους όσο και με την καλλιτέχνη και με την εκπαιδευτικό Περσεφόνη Κρασίδου για την ολοκλήρωση των κοστούμιών για το fashion show, όπως επίσης και των αξεσουάρ που θα είναι προς πώληση στην εκδήλωση του σχολείου.

Οι τσάντες ράβονται, τα κοσμήματα ολοκληρώνονται, τα ρούχα διακοσμούνται.

Όλα τα υπολείμματα από υφάσματα και οι αρχικές τους ιδέες αξιοποιούνται και μετατρέπονται σε ευφάνταστα ενδύματα.

Τα παιδιά έχουν συμφωνήσει να κρατήσουν μέρος από τις δημιουργίες τους και τις υπόλοιπες να τις διαθέσουν προς πώληση κατά την εκδήλωση. Τα χρήματα θα χρησιμοποιηθούν για μια εκπαιδευτική τους επίσκεψη όπου θα εμπλουτίσουν ακόμη περισσότερο τις γνώσεις τους στις Εικαστικές Τέχνες.

Πατρόν και δημιουργία τσαντών και ενδυμάτων

Τα παιδιά λαμβάνουν πρωτοβουλία, να κόψουν και να ράψουν πιο απαιτητικές δημιουργίες με βάση τα δικά τους σχέδια μόδας.

Περήφανες δημιουργοί ποζάρουν με την καλλιτέχνη

Για τα περισσότερα παιδιά αυτή ήταν η πρώτη επαφή με το σχέδιο μόδας, τη χρήση των υφασμάτων, αλλά και τη ραπτική.

Η αίσθηση της δημιουργίας, εκτός από χαρά φέρνει πάντα σε όλους μας περηφάνια. Μπράβο παιδιά!

Τα παιδιά φωτογραφίζονται με τις δημιουργίες τους

Το Fashion Show προγραμματίζεται να γίνει την άνοιξη όταν ο καιρός θα είναι καλύτερος γιατί το σχολείο μας δεν έχει στεγασμένο χώρο για να φιλοξενήσει την εκδήλωση. Έτσι τα παιδιά φωτογραφίζονται μετά το μάθημα για πρώτη φορά με τις δημιουργίες τους.

Τα παιδιά φωτογραφίζονται με τις δημιουργίες τους

Το Fashion Show προγραμματίζεται να γίνει την άνοιξη όταν ο καιρός θα είναι καλύτερος γιατί το σχολείο μας δεν έχει στεγασμένο χώρο για να φιλοξενήσει την εκδήλωση. Έτσι τα παιδιά φωτογραφίζονται μετά το μάθημα για πρώτη φορά με τις δημιουργίες τους.

Αξιολόγηση

Και τα δύο τμήματα εργάστηκαν με χαρά για τη δημιουργία της Χρήσιμης Μόδας όπως την είπαν. Έτσι μετονομάστηκε η δράση σε ΧρησιΜόδα.

Τα παιδιά δήλωσαν ότι ενώ αρχικά η παρουσία της σχεδιάστριας μόδας τους προκαλούσε μια ανησυχία ότι δεν θα τα κατάφερναν τελικά τους άρεσε περισσότερο απ' ότι περίμεναν, τόσο τα αγόρια όσο και τα κορίτσια.

Παράλληλα με το σχέδιο μόδας και τη σχέση του με τις Εικαστικές Τέχνες, τα παιδιά τόνισαν ότι έμαθαν διάφορες τεχνικές τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν και μόνοι τους και με αυτόν τον τρόπο να επαναχρησιμοποιήσουν παλιά τους ρούχα ή κόσμηματα, που κάτω από άλλες συνθήκες θα τα πετούσαν.

Οι γονείς που συμμετείχαν στις δραστηριότητες, ανέφεραν ότι ήταν μια μοναδική δημιουργική εμπειρία και πέρασαν πολύτιμο ποιοτικό χρόνο μαζί με τα παιδιά τους.

Τα παιδιά ελπίζουν ότι θα παρουσιαστούν οι δημιουργίες τους σε μια εκδήλωση που θα γίνει σε μεταγενέστερο χρόνο, κυρίως λόγω καιρού. Προγραμματίζουν ένα fashion show και ένα παζαράκι όπου θα πωληθούν οι δημιουργίες τους και από τα έσοδα θα προγραμματίσουν μια εκπαιδευτική εκδρομή για να εμπλουτίσουν ακόμη περισσότερο τις γνώσεις και εμπειρίες τους στις Εικαστικές Τέχνες.

ΠΗΓΕΣ

1. Εκδόσεις του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού σε σχέση με την Κυπριακή Καλαθοπλεκτική, τα φυθκιώτικα υφαντά και κεντήματα και την λευκαρίτικη τέχνη, τόσο στα κεντήματα όσο και στην αργυροχοΐα.
2. Δημιουργίες της Ιωάννας Αχιλλέως, σχεδιάστρια μόδας που σπουδάζει, ζει και εργάζεται στο Λονδίνο.
<http://www.reporter.com.cy/celebrity/article/50861/roycha-empnefsmena-apo-ta-lefkaritika-kai-tin-kypriaki-paradosi27>
<http://www.stylista.com.cy/celebrities/kypros/sxediase-rouxa-empnesumena-apo-ta-leukaritika-kai-tin-kipriaki-paradosi/>
3. Έργα και δημιουργίες της σχεδιάστριας μόδας Σώτιας Γιάγκου
4. Μοτίβα, εικόνες, υφαντά και κεντήματα που βρήκαν στην έρευνά τους οι μαθητές τόσο από την οικογένειά τους όσο και από το διαδίκτυο.